

Debatt:

Per Kitti fremstilles som en cowboy i «Reindrømmen» til Fridtjof Kjæreng

I «REINDRØMMEN»: Per Kitti har en sentral rolle i Fridtjof Kjærengs TV-serie «Reindrømmen» som har premiere på NRK mandag. Foto: Ronald Johansen / iTromsø

Skrevet av Kurt Stormo, nestleder i Kystsamene

I filmen «Reindrømmen» fremstilles Per Kittis reindrift på Kvaløya som lite bærekraftig. Dette er vi i Kystsamene uenige i.

Forfedrene til Per Kitti har vært til stede på øyene utenfor Tromsø som svenske flyttsamer i mange generasjoner. De har fulgt reinjordene sine på de naturlige flyttinger fra vinterbeitene på den andre siden av Kjølen til disse sommerbeiteområdene.

Etter unionsoppløsningen med Sverige i 1905 opphørte disse årlige flyttingene lovbestemt ved ulike konvensjoner mellom Norge og Sverige. Familien til Per Kitti gikk da over til helårs reindrift her på øyene etter en avtale med staten om at de tok norsk statsborgerskap. Det har blitt fortalt at Pers bestemor, Margrethe Kitti, fikk denne tillatelsen i form av et kongebrev fra selveste Håkon den syvende.

Med stor sannsynlighet kan man si at det var Per sine forfedre som innførte nomadekulturen innen tamreindriften i Tromsø-området. Forut hadde man hatt en lang periode med villreinfangst.

Fridtjof Kjæreng gjør ingen forsøk på gi et innblikk i denne samiske kulturen som Per Kitti er bærer av. «Reindrømmen» formidler ikke Per sitt tradisjonelle forhold til naturen og reindriften. Per fremstilles heller som en urban cowboy kjørende rundt på Kvaløya med reingjeting ut av bilvinduet.

Nestleder i Kystsamene var til stede under Lagmannsretten behandling av rettssaken mellom Per Kitti og Landbruks- og matdepartementet. Her var Per Kitti hovedsakelig opptatt av at det på Kvaløya ikke er naturlig beitegrunnlag for innføring av flere større enheter. Vitnet fra Fylkesmannen i Troms som fagperson var imidlertid av en annen oppfatning.

I filmen ser man tydelig at Per Kitti har hatt rett i at reindriften på Kvaløya må være tilpasset ressursgrunnlaget. Aleksandersen med sin nye reinflokk må straks ty til tilleggsforing ettersom vinteren setter inn!

Kystsamene tar derfor avstand fra Fylkesembetets påstand om at «Per Kittis driftsform ikke er bærekraftig». Per er i 2019 opptatt av økologi og vil helst ikke selge kjøtt som er foret opp med kunstfor.

Kystsamene har laget dokumentarfilmen «Svensksamenes vandringer i nordre Nordland» som vi ønsker å vise på Verdensteateret. Denne filmen gjør et ærlig forsøk på å forstå Per Kittis kultur over tid og sted.